

Sluttrapport for arkivprosjekt

Varangerarkiver: Sårbare fiskeriarkiver

Varanger museum IKS mottok i 2020 utviklingsmidler fra Arkiverket på kr 500 000 (2021/15491). Målet med prosjektet var å ordne, registrere, digitalisere og publisere svært sårbart arkivmateriale etter fiskeribedrifter. Mye av materialet var så sårbart, grunnet mugg- og vannskader, at vi var usikre på om det kunne bevares.

Utgangspunktet for prosjektet og søknaden var samarbeidet i Finnmarksarkivene knyttet til prosjektet «Glemte grupper», ledet av daværende privatarkivkoordinator, Helena Maliniemi. Arkivene søknaden omfattet har en svært høy bevaringsverdi, men var sårbare på grunn av tilstanden, og hadde behov for tids- og ressurskrevende behandling.

Vi søkte om kr. 646 000 og ble bevilget kr. 500 000. Prosjektet måtte derfor skaleres ned. Vi har prioritert muggsanering, ordning og registrering.

Jørn Bjercke ble ansatt som prosjektmedarbeider i september 2023 og har gjennomført arbeidet med arkivene.

Resultater fra prosjektet

Arkiv (ytterår)	Omfang etter ordning	Resultat
Norges Råfisklag (1947-1966)	3, 4 hm	Hele arkivet muggsanert, finordnet og registrert.
Sivert Maan (1928-1951)	1 hm	Hele arkivet muggsanert, finordnet og registrert. Publisert på Arkivportalen.
Brødrene Aarsæther (1920-1957)	10 hm	Store deler muggsanert, finordnet og registrert. Publisert på Arkivportalen.
Kanstad og Bye (1936-1970)	1, 5 hm	Hele arkivet muggsanert, ordnet og registrert. Publisert på Arkivportalen.
Fiskernes Agnforsyning, avdeling Vardø (1947-1965)	0,4 hm	Muggsanert, finordnet og registrert. 2 protokoller digitalisert. Publisert på Arkivportalen.
Amundsenbruket (ca. 1926-1978)	5 hm	Ikke ordnet. Flyttet fra Finnmark fylkesbibliotek til Vadsø museum.
Vardø islager (1947-1961)	0,3 hm	Muggsanert, finordnet og registrert. Publisert på Arkivportalen.
P.G. Mathisen (1946-1980)	0, 5	Ikke ordnet.

Egenvurdering av prosjektet

16,6 hyllemeter arkiv i sårbar tilstand har blitt muggsanert, ordnet og registrert. Målet var 17,6 hyllemeter. Omfang av arkivene er endret etter ordning. Vi har også oppdaget at det var mer materiale tilnyttet arkivet etter Brødrene Aarsæther og etter Norges Råfisklag enn tidligere antatt. Vi har ikke fått digitalisert materialet, da vi mottok 150 000 kr. mindre enn vi søkte om, og derfor måtte justere prosjektet. I dette tilfellet var det klart at bevaring var første prioritet.

Det mest tidkrevende i arbeidet har vært muggsanering. En del av materialet har blitt pakket inn i gråpapir, som ekstra sikring for omgivelsene, og med mål om å få digitalisert materialet ved en senere anledning. Beskyttelse mot helseskadelig påvirkning fra mugg har vært viktig. Med utgangspunkt i at vi skulle starte opp dette prosjektet søkte vi Stiftelsen Uni om midler til å kjøpe inn en muggsaneringsbenk. Vi fikk innvilget søknaden. Prosjektet har således også styrket muligheten for trygg håndtering av muggskadet materiale, både under dette prosjektet og for arkivarbeid i fremtiden.

I og med at arkivene i prosjektet representerer hjørnesteinsbedrifter, så er det svært gledelig for oss at det ble innvilget midler til å gjennomføre arbeidet. Vi har sikret viktig dokumentasjon om utviklingen til fiskerinæringen i Vardø, både før 2. verdenskrig og i etterkrigstida.

Erfaringer fra prosjektet har blitt delt i form av presentasjon og drøftelser i nettverket Finnmarksarkivene, på samling i Lakselv 5. mars 2024.

Vi ved Varanger museum IKS takker for muligheten til å gjennomføre prosjektet!

Med vennlig hilsen,

Inger Lene Nyttिंगnes
Prosjektleder
Avdelingsleder
Varanger museum IKS, avdeling Vardø
e-post: inger.nyttingnes@varangermuseum.no
Tlf: 97 64 92 62

Vedlegg: prosjektrekskap.